

Aksjetap kan øke sykehjemsregningen

20 | **Finansavisen** | MANDAG 8. SEPTEMBER 2025
PERSONLIG ØKONOMI

Aksjetap kan øke sykehjemsregningen

Lagmannsretten mente egenandelen kun bør beregnes på grunnlag av beboer

Store realiserte verdipapirtap kan medføre at kostnaden av opphold på sykehjem blir overraskende høy, men en ny rettsbeslutning gir håp.

■ **THOMAS HILMERSEN**
thomas.hilmeresen@finansavisen.no

Egenandelen ved opphold på kommunalt sykehjem beregnes på grunnlag av pasientens inntekt etter skatt.

Dette innebærer at overføring av tap til ektefelle kan føre til at kostnadene blir betydelig høyere enn det som ellers ville ha vært tilfellet.

Fikk sjokkregning

Porsgrunn-mannen Harald Pleym opplevde dette på kroppen i 2023, da egenandelen for hans kones sykehjemsopphold i 2022 ble oppjustert fra 17.052 kroner i måneden til mer enn 23.000 kroner. Resultatet var et etterkrav på nesten 60.000 kroner for oppholdet.

Oppjusteringen skyldtes at jeg i 2022 realiserte tap på aksjer i Nykode Therapeutics på til

GIKK RETTENS VEI: 85-årige Harald Pleym førte sin egen sak i lagmannsretten og fikk endelig medhold i sitt saksmål mot Porsgrunn kommune.

FOTO: HARALD PLEYM

sammen 759.537 kroner, forteller 85-årige Pleym, som fremdeles bor i parets bolig.

– Ettersom min personinntekt og alminnelige inntekt utgjorde 604.396 kroner, ble det overskytende tapet på 155.141 kroner

RELEVANTE LOVER OG REGLER

- Egenandelsforskriften § 3
- Skatteloven § 6–3
- Tvisteloven § 10
- Forvaltningsloven § 36

overført til min kone.

Konsekvensen var at Solveig Pleyms skattefradrag økte fra minstebeløpet på 90.800 kroner til 245.941 kroner – og følgelig at hennes inntekt etter skatt steg markant.

Tapte en retts sak

Pleym var imidlertid dypt uenig i at grunnlaget for egenandelen ved kones sykehjemsopphold burde inkludere skattefradrag knyttet til en del av hans eget aksjetap.

Han saksekte følgelig Porsgrunn kommune, men fikk i januar i år ikke medhold for sitt krav i Telemark tingrett.

Ektefellen ble dessuten nødt til å dekke egne og kommunens saksomkostninger – i alt rundt 150.000 kroner.

– Det neste stoget var å anke dommen til Agder lagmannsrett, noe jeg gjorde den 7. februar i år, forteller han.

Anken førte frem

Her hadde Pleym, som etter dommen i tingretten valgte å være selvprosjederende, mer hell.

Den 21. august fastslo Agder lagmannsrett nemlig at Statsforvalteren i Vestfold og Telemarks vedtak om etterberegning av egenandel for opphold på sykehjem var feil.

Det ble blant annet vist til «et prinsipielt utgangspunkt om at egenandelen bør beregnes på grunnlag av beboerens løpende disponible inntekter». Tap – eller

gevinst – ved realisasjon av eiendeler skulle følgelig ikke inngå i beregningsgrunnlaget for egenandel, og kommunen skulle korrigere for den skattemessige virkningen av slike disposisjoner.

«Man må passe på»

– Man kommer ikke unna at realisering av tap som er større enn inntekten ifølge skatteloven fører til at underskuddet overføres til ektefellen, kommenterer Pleym.

– Man må derfor passe på i forbindelse med skattemeldingen at tapet ikke må overstige inntekten.

Han påpeker at dette bare gjelder for ektefeller, og ikke for samboere.

– For samboere kan det overstigende tapet tas med i aksjeselgerens etterfølgende skatteoppgjør, utdyper han.

– Men forhåpentligvis så må kommunene nå vite at det som eventuelt overføres til ektefellen ikke skal tas med i egenandelsberegningen som de utfører; det

REGNINGEN KAN OVERRASKE:
Ikke ta det for gitt at egenandelen for sykehjemsopphold er riktig utregnet.

FOTO: NTB

Sjekk at det kun tas hensyn til utmålt skatt på de inntekter som er beregningsgrunnlag for egenandelen

HARALD PLEYM,
PENSJONIST

burde i alle fall statsforvalteren i Telemark og Vestfold ha skjont.

Slik kan du klage

Dersom du er uenig i utregningen av egenandel ved sykehjemsopphold, er første steg å sende en skriftlig klage til kommunen, som skal vurdere vedtaket på nytt. Dersom vedtaket opprettholdes, skal klagen sendes videre til Statsforvalteren, som er klageinstans.

Hvis du ikke er fornøyd med forvaltningsvedtaket, er neste steg å reise søksmål mot kommunen for å få prøvd vedtaket i tingretten.

Får du fremdeles ikke gjennomslag for dine krav, kan tingrettens dom ankes til lagmannsretten. Hvis heller ikke dette fører frem, er Høyesterett siste instans – vel og merke dersom Høyesteretts ankeutvalg samtykker.

En slitsom prosess

– Hvilke råd har du til andre som har ektefelle på sykehjem?

– **Kommunens etterberegning av egenandelen skjer etter at skatteoppgjøret foreligger, og da er det viktig å kontrollere hva den utlignete skatten baserer seg på, svarer Pleym, som fra 1972 til 2005 var førsteamanuensis ved Universitetet i Sørøst-Norge.**

– Sjekk at det kun tas hensyn til utmålt skatt på de inntekter som er beregningsgrunnlag for egenandelen.

– *Hvordan vil du beskrive den juridiske prosessen du har gått gjennom?*

– Prosessen minnet meg stadig om hva min kjære kone Solveig ofte sa: «Harald, du er egentlig en liten krankefant», forteller Pleym.

– Året etter at hun fikk diagnosen Alzheimer i juni 2020, sa hun til meg med tårer i øynene: «Du vet ikke, Harald, hvordan det er å forfalle. Det har aldri vært i mine tanker at vi skulle få en slik alderdom» – og kraneringen med kommunen gjorde det hele enda verre.